

בו. פירוש תפירה לנו לתוך המעברתא שאינה נראה ע"כ: [6] כרי שיהו ישראל למעלה ע"כ
[לשון תמורס' כ"ז דוקא כשעושה כל כלאכתו בשמאלו אבל אם הוא כותב בימינו אע"פ ששאר
שהיה לבריה ב' בע"ל וכ"כ המג"ס: [3] וכן פירש ש"ן אלפס וכן פרש"י דאמרין כפרין ו
נראה להדינו שמהן כן פירש בערך שכן וכן איתא בירושלמי בדבריהם אבל ר"פ
של ראש הדינו על מצות תפילין אבל להנהיג אין צורך דלוי לוי במה שבידך על של יד כיון שלא
ליה במה שאמרה על של יד כיון ששם ביניהם וכן איתא בילמדנו בפירוש וכן פסק ר"ל בברכות
דתלמודא על ראש על מצות תפילין משמע דאריי סתמא בלא עבירה בדלא סח:
ובסוף המצות משמע דפסק כרבנן דבי רב אשי דכל איתא דמשמעשי מברכי

[illegible]

אהבה. הלכות תפילין פ"ד

ללא לאו ר' יוחנן אמר עובר בלאו השמר דעשה נמי לאו הוא ופסק כר' יוחנן :
יב היה בא בדרך וכו'. ספ"ק דיו"ט (דף ט"ו) אמר אבי תפילין הואיל ואחז לידן
 נמא זהו מילתא היה בא בדרך ותפילין בראשו ושקעה עליו חמה
 מניח ידו עליהם עד שמגיע לביתו היה וקדש היום מניח ידו עליהם עד
 שמגיע לביתו. ופירש"י היה בא בדרך בע"ש
 מניח ידו עליהם שלא יראוהו זחכמים החירו
 לו להכניסם לעיר. דרך מלבוש דהוא העברה
 כלומר יד משום ציון. ובית המדרש בשדה
 היה ואינו משתמר. וכפי גרסת ספרים שלנו
 בדברי רבינו שהיא ושקעה עליו חמה וקדש
 היום אם כן הוא מפרש בדברי רש"י. וא"ת
 אמאי שני אבי בלשמה ונקט גבי בא בדרך
 ושקעה וגבי יושב בב"מ וקדש היום וראיתי
 כתוב בשם הרמב"ן בספר המלחמות דאורחא
 דמילתא נקט שהבא בדרך מסתכל בשקיעה
 והיושב בבית המדרש לשקיעה ולקידוש היום.
 אבל ק"ל על דברי רבינו שהם כן ה"ל לסמוך
 דיון אלו להם שאמר וכן שבתות וי"מ אין
 זמן תפילין. ואם הגירסא בדברי רבינו ושקעה
 עליו חמה לבד בלא וקדש היום וכן היא בהר"ר
 מנוח אפשר לומר דבבא קמא מיירי בחול ולפי
 שכתב דלילה לאו זמן תפילין הוא להניח בשב
 ואל תעשה אלא שיהא חוסם סמך ענין לו
 היה בא בדרך ושקעה שיכול להניח עליו בלי
 שיהא חוסם ולא הצריכוהו לסלק ולחזות בידו
 דאפשר שפני הדרך היו מזדמן לו לחלץ או
 מפני טרדתו יפלו ממנו וכיון שכתב היה בא
 בדרך ושקעה עליו חמה סמך לו היה יושב
 בבית המדרש וקדש עליו היום. ומ"ש ואם
 יש בית סמוך לחומה וכו'. מפורש שם בדרייתא:
 ואם לא חלץ תפילין וכו'. שם (מנחות ל"ו).
 ח"ר אלעזר אם לשומרן מותר. ומשמע לרבינו
 דלא שרי כדי לשומרן אלא שלא לחללם אבל
 להניחם לבתחלה לא וכדמשמע מעובדא דרב
 אשי. ויש לתמוה על רבינו שכתב לעיל בסמוך
 מי שהניח תפילין קודם שחשקע החמה וחשכה
 עליו אפילו הן עליו כל הלילה מותר היאך
 כתב כאן ואם לא חלץ תפילין משקעה עליו
 מפני שלא היה לו מקום לשמרן ומלאו עליו
 כדי לשמרן מותר דמאי חירוי לשמרן אפילו

יב יהיה בא בדרך ותפילין בראשו ושקעה עליו החמה
 וקדש היום מניח ידו עליהן עד שהוא מגיע לביתו וחולץ.
 היה יושב בבית המדרש ותפילין בראשו וקדש עליו
 היום מניח ידו עליהן עד שמגיע לביתו וחולץ. ואם יש
 בית סמוך לחומה שמשמרת בו מניחן שם. ואם לא
 חלץ תפילין משקעה החמה מפני שלא היה לו מקום
 לשמרן ונמצאו עליו כדי לשמרן מותר : **יג** יכל הפטור
 מקריאת שמע פטור מתפילין. קטן שיועד לשמור תפילין
 אביו לוקח לו תפילין כדי לחנכו במצות. חולי מעים וכל
 מי שלא יכול לשמור את נקביו אלא בצער פטור מן
 התפילין. וכל הטמאים כולן חייבין בתפילין במהורים.
 מצטער ומי שאין דעתו מיושבת ונכונה עליו פטור מן
 התפילין שהמניח תפילין אסור לו להסיח דעתו מהן.
 כהנים בשעת העבודה והלויים בשעה שאומרים השיר על
 הדוכן וישראל בשעה שעומדים במקדש פטורין מן
 התפלה ומן התפילין : **יד** יחייב אדם למשמש בתפילין
 כל זמן שהם עליו שלא יסיח דעתו מהם אפילו רגע אחד.
 שקדושתן גדולה מקדושת הציץ שהציץ אין בו אלא שם
 אחד ואילו יש בהם אחד ועשרים שם של יו"ד ה"א בשל
 ראש וכמותן בשל יד : **טו** תפילין צריכין יגוף נקי
 שיזהר שלא תצא ממנו רוח מלמטה כל זמן שהם עליו.
 לפיכך אסור לישן בהם לא שינת קבע ולא שינת עראי
 אלא אם הניח עליהן סודר ולא היתה עמו אישה ישן
 בהם שינת עראי. וכיצד הוא עושה מניח ראשו בין
 ברכיו

א טור סי' ל"א : ב טור שם סי' ל"ז : ג טור שם סי' כ"ה סמ"ג עינין שם : ד טור
 סי' ל"ז מ"ד סמ"ג עינין שם :

לא שינת קבע ולא שינת עראי צריך
 דרישא אלא מילתא באפי נפשה היא. ואין צורך לידחק בזה אלא הדין
 כרוכים בידו היא אבל אם כרוכין בידו שרי וכדפרישתי : והראב"ד השיג אינו כן אלא
 כל זמן שהם בידו לא יישן בהם כלל שמה יפלו מידו והכי איתא בגמרא בפירוש עכ"ל.
 ואני אומר להשמיא יפלו ליכא למיתא דמ"ה דיוק רבינו שכתב עליו תפילין כרוכים בידו
 לומר דדוקא בכרוכין בידו הוא דשרי משום דאיתא למיתא שמה יפלו כיון שהם כרוכים
 אבל אם לא היו כרוכים אלא שהיה חוסם אותם בידו בלא כריכה דאיכא למיתא
 שמה יפלו מידו פשיטא דאסור. ומ"ש הראב"ד והכי איתא בגמרא בפירוש כבר ישתמי
 הגמרא לדעת רבינו : ומ"ש רבינו ולא היתה עמו אשה. הוא מדמני' הסם הנכנס לישן
 ביום רגה חולץ רגה מניח בלילה חולץ ואינו מניח דברי ר' נתן ור' יוסי אומר
 הילדים. לעולם חוללים ואין מניחין מפני שרגליהן בטומאה ואוקמה אביי בילדים
 ושבותיהן עמהן שמה יבאו לידי הרגל עבירה כלומר שמה יבאו למשש. ופסק רבינו
 כרבי יוסי דנמוקו עמו ולכן לא חילק בדיון השינה בין יום ללילה. וס"ל לרבינו דילדים
 לאו דוקא דכל היכא דאשמו עמו אסור אלא דאורחא דמילתא נקט דסתם בחורים נשותיהם
 עמהם. ודע דגבי הק חלת מחייתא שכתבתי אמרינן וכמה עראי תני רמי בר יחזקאל
 כדי הילוך מאה אמה ותניא כוותיה ואפ"ה לא הוכירו רבינו דס"ל ז"ל דלא פליג. אך
 יוחנן אלא ה"ק עד כמה שיעור אדם ישן במניח ראשו בין ברכיו עד מאה אמה שכן
 שיערו חכמים שמניח ראשו בין ברכיו אינו יכול לישן יותר דמיד הוא יעבור ורבה נמי
 דאמר אין קבע לשינה לא לאפלוני אדר' יוחנן אחי אלא לפרושי טעמא דאין ישנין חוץ
 לסוכה אפילו שינת עראי וכדפרישתי אבל אה"נ דמודה לר"י דבתפילין צריך להניח
 ראשו בין ברכיו ואפילו אי נמא דרמי בר יחזקאל פליג אדרבי יוחנן מ"מ כיון
 דמשמע דרבה ס"ל כרבי יוחנן הוה להו חרי לגבי חד ועוד דר' יוחנן ורמי בר
 יחזקאל כר"י נקטינן דלא עדיף רמי מרב ושמואל רבותיו דהלכתא כר"י לגבייהו, ועוד
 דרבה

שלא לשמרן נמי. ואפשר דמשום דלעיל כתב דהא דשרי שלא לסלקן הוי הלכה ואין
 מורים כן כתב כאן דהיינו דוקא כשאינו מתכוין לשמרן אבל אם היה הוא מתכוין
 לשמרן מותר ומורים כן, וזהו שכתב גבי לשמרן מותר סתם ולא כתב שאין מורים כן
 וכן משמע פשטא דעובדא דרב אשי דאמר ליה רבינא לשמרן בעי מר ואל' אין :
יג כל הפטור וכו'. משנה פרק מי שמתו (פ"ג) נשים ועבדים וקטנים
 פטורים מק"ש ומן התפילין. ותינו עוד שם מי שמתו מוטל לפניו פטור מק"ש
 ומן התפילין ותניא נמי הסם (שם י"ח) המשמר את המה פטור מק"ש ומן התפילה ומן
 התפילין. וחתן כבר כתב רבינו בפרק ד' מהלכות קריאת שמע שהוא פטור מכל המצוות :
 קטן שיועד לשמור תפילין וכו'. ברייתא סוף פרק לולב הגזול (סוכה מ"ב) : חולי מעים
 וכו'. פרק כל הבשר (חולין דף ק"י) אמר רב יהודה חולי מעים פטורים מן התפילין
 ומשם למד רבינו למי שאינו יכול לשמור נקביו אלא בצער : וכל הטמאים וכו'. כפ'
 שני דסוכה (דף כ"ה) מתמיהין לימא קסבר ר' יוסי בעל קרי אסור להניח תפילין
 ואוקי אביי משום הכי הא דר' יוסי בגוונא אחרינא הכי בזהדי דטמאים חייבים
 בתפילין : מצטער ומי שאין דעתו מיושבת וכו' : בתב ה"ר מנוח אע"ג דבשאר מצוות
 אמרינן מצטער איבעי ליה ליחזי דעתיה הכא שאני משום היסח הדעת. וכתב עוד
 מדאמר' במדרש שהיה עושה בראשו לא היה מניח תפילין של ראש משמע דמצטער פטור
 מהתפילין עכ"ל. ואע"פ שיש להשיב על ראייה זו דשאני הסם שהצער היה בא לו מלד
 הגנת התפילין אילו היה מניח מ"מ קלם סמך הוא : כהנים בשעת העבודה וכו'. פרק
 שני דזבחים (דף י"ט) ופירש"י דטעמא משום דהעוסק במצוה פטור מן המצוה :
יד חייב אדם למשמש וכו'. בפרק הקומץ (מנחות ל"ו) אמר רבה בר רב הונא חייב
 אדם למשמש בתפילין בכל שעה ושעה ק"ו מנין ומה אין שאין כתוב בו אלא
 אזכרה אחת אמרה חורה על מנחו תמיד שלא יסיח דעתו ממנו תפילין שיש בהן
 כמה אזכרות לא כ"ש :

משנה למלך

רש"י רפ"ז דיומא (דף ס"ט.) עלה דההיא דאמרין ש"מ תפילין מן הכד שפיר דמי. ועיין במ"ש
 המפרש בפ"ק דמדיד ודו"ק :

במה

מגדר עז

הקומץ רבה (דף ל"ו) : תפילין צריכין גוף נקי כו' עד שכן עליו. פרק במה עומנין (דף מ"ט) ופרק
 רבי אלעזר דבבא (דף קל) : לפיכך אסור לישן כו' עד שינת עראי. פרק מי שמתו (דף כ"ד) :
 כיצד הוא עושה כו' עד וישן. בסוכה פרק הישן (דף כ"ה) :

מז תפילין צריכין גוף נקי כו'. ז"ל מן הב"י ס"ס מ"ד. כתב העיטור הא דאמרין הא דאמרין
 בהם דוקא כשהם בראשו אבל כשהם בגדיהן לא קאמר ופשוט הוא ע"כ. ועיין במ"ש

היה בא בדרך כו' עד לשמרן מותר. פרק קמא דביצה (דף ט"ו) ופרק הקומץ רבה (דף ל"ו) :
 כל הפטור מק"ש פטור מן התפילין. פרק מי שמתו (דף י"ח) ופרק קמא דקידושין : קטן שיועד
 כו' עד במצוה. ר"ס קמא דעריין (דף ב') וכוף. פרק לולב הגזול (דף מ"ב) : חולי מעיין כו' עד פטורין
 מן התפילין. כל הבשר (דף ק"י) ופ"ב דזבחים (דף י"ט) : חייב אדם למשמש כו' עד בשל יד. פרק

[illegible]

כתב צורת המזוזה וחותמות ושמות מלאכים אמנם
[ס] כתבו התוספות מדקאמר תלמודא פרשיות סה
אמנם נהנו לכותבו בתחילת השיטה וגירסת הספר ל